

Новий очільник ЧАЕС відновлює соціальний діалог

Конфлікт трудового колективу і адміністрації, що виник через позбавлення працівників додаткових відпусток за особливий характер праці, тривав понад рік. Здійснювані протягом цього часу спроби ППО ЧАЕС обстоювати право працівників на державні гарантії не мали успіху. Але нині новопризначений генеральний директор станції Сергій Тараканов ухвалив рішення про відкликання суперечливого наказу.

З ЧОГО ПОЧАВСЯ СПІР?

Стаття 11 Закону України «Про організацію трудових відносин під час воєнного стану» дозволяє роботодавцям призупиняти окремі положення колективного договору. Найбільш болючим для колективу стало скасування адміністрацією ЧАЕС наказом №1201 від 15 серпня 2024 р. пункту про додаткові відпустки, що належать працівникам, які працюють в особливих умовах, а також скасування додатку, що містить перелік професій і посад ДПС ЧАЕС, робота яких пов'язана з підвищеним нервово-емоційним та інтелекту-

альним навантаженням або виконується в умовах підвищеного ризику для здоров'я.

З 1 січня 2025 року відпустки за особливий характер праці не нараховувались і не планувались у графіках відпусток.

ЩО НЕ ТАК З ТОЧКИ ЗОРУ ЛОГІКИ?

У листі роботодавця від 22.08.2024 року рішення про скасування додаткових відпусток було аргументовано так: «запровадження воєнного стану та організація праці вахтовим методом призвели до переміщення більшості робочих місць персоналу, зайнятому на роботах, пов'язаних з підвищеним нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням, із Зони відчуження до міста Славутича». Це викликає низку запитань. Якщо ми говоримо про працівників, чия діяльність можна продовжувати, працюючи лише у Славутичі, без виїздів на станцію, то чи позбавляє це ризиків емоційної та інтелектуальної перевтоми?

Закінчення на 2-й стор.

Новий очільник ЧАЕС відновлює соціальний діалог

**Закінчення.
Початок на 1-й стор.**

Якщо ми говоримо про тих, хто працює вахтовим методом, то хіба це є «покращенням» умов праці? Адже вахтовики тижнями живуть у 10-кілометровій зоні, де заборонено постійне перебування.

У ЧОМУ ПОХИБКА З ТОЧКИ ЗОРУ ЗАКОНУ?

Від риторичних запитань «чи стало легше працювати на ЧАЕС?» варто перейти до аналізу правомірності ухвалених адміністрацією рішень.

По-перше, слід зауважити, що положення Закону України «Про організацію трудових відносин під час воєнного стану» дозволяє скасовувати положення колективного договору «за ініціативою роботодавця», а не одноосібно. Тобто не наділяє його правом в односторонньому порядку зупиняти дію окремих положень. Остаточне рішення мають ухвалити договірні сторони у порядку, передбаченому законодавством та положеннями чинного колективного договору.

По-друге, Закон України «Про відпустки» визначає перелік професій підвищеного ризику, яким надається додаткова відпустка, на основі списку, затвердженого Кабінетом міністрів України. Тобто: обов'язок роботодавця надавати щорічні додаткові відпустки за особливий характер праці, зокрема за роботу, яка пов'язана з підвищеним нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням або виконується в умовах підвищеного ризику для здоров'я, регулюється передусім законом та постановою КМУ, а не лише колективним договором.

ЩО НАМАГАЛИСЯ ЗРОБИТИ ПРОФСПІЛКОВЦІ?

Оскільки після зустрічей профкому з адміністрацією консенсусу не було досягнуто, проф-

ком ухвалив рішення звернутися до судових органів. Однак суд відмовив у розгляді справи, вказавши на інший законний спосіб вирішити ці розбіжності шляхом ініціації колективного трудового спору (конфлікту).

Саме у цьому напрямі було зроблено наступні кроки профспілчан. Під вимогами працівників ЧАЕС було зібрано підписи понад 65% від загальної чисельності персоналу, після чого 18.07.2025 було зареєстровано в Національній службі посередництва і примирення колективний трудовий спір з адміністрацією ДСП ЧАЕС. Але це не стало швидким розв'язанням проблеми. Адміністрація наполягла на участі дев'яти сертифікованих трудових арбітрів. Сума, яку потрібно було б сплатити за послуги арбітрів, стала суттєвою, залучити ці кошти можна було б лише за рахунок звернення до

Резервного фонду Атомпрофспілки. Проте і це ще не означало б, що кошти витрачені даремно. Адміністрація наголосила, що розглядатиме висновок арбітражу лише як рекомендаційний.

ЯК ВИРІШИЛИ ПИТАННЯ?

Ситуація змінилася після призначення на посаду генерального директора ДСП ЧАЕС Сергія Тараканова.

На нещодавній зустрічі в ДАЗВ, де також були присутні представники ППО ЧАЕС та Атомпрофспілки, новий керівник наголосив на тому, що перед ЧАЕС стоять надважливі завдання, головним ресурсом підприємства є люди, а отже — підтримання позитивної атмосфери в колективі є спільною метою. Відзначивши наявну напругу з профспілками, Сергій Олександрович запропонував разом шукати шляхів вирішення проблемних моментів.

Гендиректор ЧАЕС запропонував скасувати наказ №1201 і в такий спосіб завершити колективний трудовий спір. Надалі, вважає очільник станції, необхідно підготувати Колективний договір на новий період, який відповідатиме вимогам законодавства і дозволить узгодити інтереси роботодавця і найманих працівників, та ухвалити його на конференції трудового колективу.

На момент, коли верстався номер газети, наказ про скасування попереднього суперечливого рішення було підписано Сергієм Таракановим.

